

## Kroonika

### Seminar riigi ja kohaliku omavalitsuse suhetest

26. jaanuaril korraldati TTÜ sotsiaal-teaduskonna majas seminar "Riigi ja kohaliku omavalitsuse suhetest, sh haldussuutlikkuse ja kontrolli ning järelevalve aspektist". Seminaril arutati riigi ja kohaliku omavalitsuse suhteid ja seda eelkõige õigusliku järelevalve ja finantsühete seisukohast. Seminaril osalesid ja tegid ettekande Riigikogu esimees Ene Ergma, õiguskantsler Indrek Teder, regionaalminister Siim-Valmar Kiisler jt. Kuulati ka sõnavõtte Riigikogus esindatud erakondadelt. Neis käsitleti seoses sügiseste kohalike volikogude valimistega erakondade seisukohti omavalitsusvaldkonna olulisemates probleemides. Seminaril korraldasid Haldusjuristide Ühendus, sotsiaal-teaduskond, kohaliku omavalitsuse liidud jt institutsioonid.

### Viinistu rahvusvaheline talvekool

25.-29. jaanuarini toimus Viinistul Euroopa Liidu koostööprogrammi COST aktsiooni IC0701 ettevõtmisena rahvusvaheline talvekool objektorienteeritud tarkvara verifitseerimisest.

COSTi aktsioon IC0701 (2008-2012) on võrgustiku tüüpi koordinaatsiooniprojekt ning ühendab 15 eri riigi arvutiteadlasi, kes arendavad tarkvara ohutuse ja korrektsuse tagamise vahendeid. Aktsiooni üheks partnerriigiks on Eesti.

Talvekooli eesmärgiks on võrgustikku koondunud kompetentsi levitamine valdkonna kraadiõppurite hulgas. Kooli viis kursust annavad ülevaate objektorienteeritud tarkvara tänapäevast verifitseerimis- ja testimisest ning nende tööpõhimõtetest. Lektoriteks on Christian Haack (Nijmegeni Radboudi Ülikool), Reiner Hähnle (Chalmersi Tehnikaülikool), Einar Broch Johnsen (Oslo Ülikool), Claude Marché (INRIA Saclay - Ile de France) ja Arnd Poetsch-Heffter (Kaiserslauterni Ülikool).

Viinistu talvekoolist võttis osa 40 kraadiõppurit ja teadlast 13 aktsiooni partnerriigist ja 3 muust riigist (Lõuna-Korea, Soome, Venemaa). Kooli korraldas TTÜ Küberneetika Instituut, kes aastatel 2008-2015 juhib Eesti arvutiteaduse tippkeskust.

### Jätkakem õpinguid!

TTÜ avatud ülikoolis võib oma haridusteed jätkata iga vähemalt keskharidusega isik. Vastuvõtt TTÜ avatud ülikooli on ilma riigieksamiteta, õppimine vormistatakse semestri. 2008/2009. õ-a kevadsemestri õppijaks registreeritakse 26. jaanuarist kuni 16. veebruarini. Avatud ülikoolis on võimalik õppida kõiki TTÜ õppeaineid, komplekteerides neist endale sobiva õpingukava kõrghariduse omandamiseks soovitud erialal või täiendussepe läbimiseks.

Lähem info:

Ehitajate tee 5, VI õppehoone, ruum 113; tel 620 3600.

Vt ka <http://www.au.ttu.ee/>



Tippkeskuse juhtkomitee liikmed akadeemik Raimund-Johannes Ubar ja Gert Jervan vastamas ajakirjanike küsimustele

## Missioonikriitiliste sardsüsteemide arendamise nimel

Alustame oma ajalehe käesolevast numbrist intervjuude sarja TTÜs tegutsevast teaduse tippkeskusest, mis peitub lakoonilise lühendi CEBE taga. Seekordses lehenumbris oleme külas IT majas tippkeskuse juhil, arvutitehnika professoril akadeemik Raimund-Johannes Ubaril ja arvutitehnika instituudi vanemteaduril Gert Jervanil, kes samuti kuulub CEBE juhtkomiteesse. Alustuseks aga CEBE värske pressiteade.

### Teaduse tippkeskuse CEBE aastakava seatud

Integreeritud Elektroonikasüsteemide ja Biomeditsiinitehnika Tippkeskus CEBE (Centre for Integrated Electronic Systems and Biomedical engineering) on üks seitsmest eesti teaduse tippkeskusest, see haarab TTÜ arvutiteh-

nika instituuti, elektroonikainstituuti ning Tehnomeedikumi (vt ka [www.cebe.ttu.ee](http://www.cebe.ttu.ee)).

Keskuse juhtkomitee võttis äsja kokku oma esimese tööaasta tulemused. Sügis on olnud töörohke, Tallinnas korraldati neli rahvusvahelist konverentsi, viidi läbi seminarid ja ajurünnakuid koostöö tugevdamiseks keskuse partnerite vahel, publitseeriti arvukalt kirjutisi, saadi uusi patente ning tehti patenteid eeltootlusi.

Tippkeskuse teadusuuringute iseloomuks on tihe seos praktilise elu vajadustega. Nii näiteks on loomisel unikaalne kiilabor (mikrominiatuurne laboratoorium üheainsa kiibi sees), mis analüüsib inimesel saadavaid biosignaale ja võimaldab nendega kaudselt diagnoosida inimorganismi seisundeid.

Meditiini pidev kallinemine maailmas muudab üha olulisemaks uute efektiivsemate insenerilahenduste toomise meditsiini, et taga-

da nii ravi kvaliteedi parandamist kui ka selle hinnakasvu pidurdamist. Keskus teeb oma tööplaan sellel, et jõuda meedikute, elektroonikute ja arvutiinseneride koostöös maksimaalse sünergiani.

Keskuse töö tihedamaks sidumiseks ja koordineerimiseks analoogsete teadusuuringutega Euroopa juhtivates teadusasutustes asutati keskuse üheksaliikmeline rahvusvaheline nõukoda euroopa tippteadlastest, mis koguneb esimest korda tänava kevadel, et arutada tippkeskuse strateegilisi eesmärgi ja nõustada tippkeskuse teadlaste nende saavutamisel. Tippkeskuse tööplaanis on veel suvekool, seminarid ja töökodade sari doktorantidele, regulaarsed loengud ja kursused, mille kuulajaskonda kaasatakse ettevõtteid ja tööstusinseneri.

Akadeemik Raimund Ubar  
Tippkeskuse CEBE juht

Järgneb lk 3

## Koostöö üldhariduskoolidega tiheneb



TTÜ nõukogu saali kogunesid 26. jaanuaril kolme üldhariduskooli esindajad, et sõlmida koostööleping TTÜga

26. jaanuaril sõlmis Tallinna Tehnikaülikool koostöölepingud Hugo Treffneri Gümnaasiumi, Viimsi Keskkooli ja Rocca al Mare kooliga.

TTÜ õppeprorektori Jakob Kübarsepa sõnul tegutseb Tehnikaülikool selles suunas, et populariseerida tehnika-, loodus-, täppis-

majandus- ja juhtimisteadusi kooliõpilaste hulgas. "Koostöös keskkoolide ja gümnaasiumidega soovime innustada õpilasi tunda huvi nende valdkondade vastu juba maast-madalast. Usume, et riigi teaduspõhise majanduse areng saab alguse ettevõtlikest inimestest ja soovime anda TTÜ

poolse panuse sellesse koostöös keskkoolide ja gümnaasiumidega," ütles TTÜ õppeprorektor Jakob Kübarsepp lepingute sõlmimise eel.

Koostöölepingute eesmärgiks on õpilaste huvi äratamine tehnikateaduste vastu ning nendes valdkondades õppimise ja õpetamise taseme tõstmine. Kõik teadlikkuse suurendamisele suunatud tegevused ja arendustegevused on määratletud koolide huvi arvestades ning neid uuen-dateatakse vastavalt vajadusele õppeaasta jooksul.

TTÜ on juba sõlminud koostöölepped Kadriina Keskkooli, Narva Humanitaargümnaasiumi, Nõo Reaalgümnaasiumi, Pärnu Koidula Gümnaasiumi, Rakvere Gümnaasiumi, Rapla Vesiroosi Gümnaasiumi, Rapla Ühisgümnaasiumi, Saaremaa Ühisgümnaasiumi, Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi, Tallinna Reaalkooli, Tallinna Tehnikagümnaasiumi ja Türi Gümnaasiumiga.

## Loe ...

• Teaduse tippkeskus loob usaldusväärsemaid süsteeme **Lk 1, 3**

• P. Sürje ja J. Leimann: Muutuv majandus muudab ülikooli juhtimist **Lk 1, 2**

• Tehnikaülikool laiendab koostööd üldhariduskoolidega **Lk 1**

• TTÜ osaleb Pärnus oskusteabe koostöövõrgustikus **Lk 2**

• Gruusia kolleegid käisid nõu küsimas **Lk 2**

• Studioosus tuleb: kirjutisi veebruarikuu tudengilehest **Lk 3, 4**

• EASLi aastapäeva-turniiri võitis TTÜ **Lk 4**

## Avaveerg

### Muutuv majandus toob muudatusi ülikooli juhtimisse

Rektor Peep Sürje  
Nõunik Jaak Leimann

Meie *alma mater* on viimastel aastatel hoogsasti arenenud. Oleme saavutanud edu teadus- ja õppetegevuses, ülikooli eelarve on jõudsalt kasvanud, jätkub materiaalse baasi täiustamine. Lähtudes arengukavast alustasime möödunud aasta alguses ettevalmistusi ülikooli institutsionaalseks akrediteerimiseks, mille oluliseks osaks on juhtimise taseme parandamine.

Uute ideede saamiseks viisime möödunud aasta kevadel tippjuhtkonna ja valitsuse liikmete osalusel läbi ülikooli juhtimise analüüsi. Saadud tulemusi arutasime kevadisel ja sügisel ülikooli juhtkonna seminaril, kus formuleeritud ettepanekud on vormistatud käesoleva aasta jaanuaris protokollilise otsusega ja me oleme asunud neid ellu viima.

Kahjuks on viimastel kuudel maailma ja sealhulgas ka Eesti majandusolukord järsult halvenenud. See on sundinud meid valmistuma võimalikeks eelarvekärbeteks ja sellest tulenevaks. Ülikooli nõukogu võttis detsembris vastu otsuse "Meetmed halvenenud majanduskeskkonna mõju vähendamiseks ülikoolis". Ka seda otsust on asutus täitmas.

Jätkuvalt halvenev majanduskeskkond sunnib meid edasi lükkama sügisel kavandatud institutsionaalse akrediteerimise, kuid samas me ei loobu selle sisulisest ettevalmistamisest. Uutes oludes tuleb eelnevalt mainitud juhtimis- ja majandusotsuseid käsitleda tervikuna, mida alljärgnevalt püüamegi teha.

### Kaugem horisont on oluline

Ülikooli arengukava on koostatud aastateks 2006–2010, seega on kavandatud horisont vähem kui kahe aasta kaugusel. Tõsi, meil on ka mõnevõrra pikema perspektiiviga kavandatud teadus- ja arendustegevus, õppetöö, investeeringud jm), kuid puudub terviklik pikemaajaline vaade tulevikku, mis oleks aluseks tulevastele arengukavadele.

Järgneb lk. 2



## Ülikool&Ühiskond

### Vaadakem JuhtimisAju!

6. veebruaril tuleb ETV eetrisse JuhtimisAju telemängu teine hooaeg. Telemäng kasvab välja TTÜ tudengite ja töötajate korraldatavast tudengite juhtimiskaasuste lahendamise võistlusest JuhtimisAju. Saatejuht on taas Marko Rillo TTÜ majandusteaduskonnast. Žürii töös osalevad TTÜst veel Jaak Leimann, Milvi Tepp ja Egert Valmra. Külastatakse viiteist tuntut ettevõtet, kus lahendatakse uuendustele suunatud juhtimisülesandeid uuenduslikul moel.

JuhtimisAju telemäng toob praktilise juhtimiskoolituse klassiruumist välja ja pakub kõigile võimalust täiendada oma juhtimisteadmisi Eesti parimate ettevõtete igapäevatoos esinevate konkreetsete probleemide najal.

Möötu saab võtta kuusteist võistkonda. Igas mängus lähevad kaks kolmeliikmelist tiimi ühte Eesti tuntud firmasse (eelmisel aastal külastati Eesti Energiat, Hansapank Eestit, Tallinna Sadamat, Ragn Sells Eestit, Kalevi Sokolaadivabrikut, Elcoteq Tallinnat, G4S Eestit, Eesti Päevalehte, Reval Hotelli, Skype'i, Premia Tallinna Külmuhoonet, Saksa Autot, Eesti Rahvusringhäälingut, Reval Hotel Olümpiat, Fazer Amicat ja TNT Eestit), mille tippjuht annab neile ülesande.

Saate lõpus annab asjatundjatest koosnev žürii oma hinnangu, kumma võistkonna lahendus tunnistada paremaks. Võistkonnad, kes võidavad kaheksa saadet, liiguvad edasi veerandfinaalidesse, kus neid ootab ees juba pisut keerulisem probleem. Seejärel tulevad poolfinaalid ja saatesarja üldvõitjaks saab muidugi võistkond, kes jääb peale finaalsaates.

Finaalsaate võitjaid pärjatakse priipääsmega ühele eesrindlikule juhtimiskonverentsile.

Lähemalt vt [www.juhtimisaju.ee](http://www.juhtimisaju.ee)

## T&A

### Integratsiooniuringute kogumik

Aasta algul ilmus Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna keskes International University Audentes (IUA) tegutseva Euroopa Instituudi Toimetiste sarjas inglisekeelne eelretsenseeritud kogumik "Socio-economic and Institutional Environment: Harmonisation in the EU Countries of Baltic Sea Rim". Kogumiku koostaja ja peatoimetaja on Euroopa Instituudi direktor, professor Aksel Kirch.

1998. aastal loodud Euroopa Instituut läks 2003. aastal Audentesi Rahvusvahelisele Ülikoolile, läinud aastal siirdus instituut koos endise eraülikooliga Tallinna Tehnikaülikooli valdusse. 2002. aastal evalveeriti instituudi teadustegevus positiivselt järgnevat kaheksa aastaks. Kümne tegutsemisaasta jooksul on instituut avaldanud mitmeid raamatuid ja suure hulga muid publikatsioone.

Kuna äsjailmunud kogumik on pühendatud instituudi 10. aastapäevale, siis on instituudi koostööpartneritelt laekunud artiklite temaatika üsna lai. Peatoimetaja sõnade kohaselt "...eripalgelisi artikleid ühendavaks oluliseks teemaks käesolevas kogumikus on sotsiaalmajandusliku ja institutsionaalse keskkonna arengu mudelid ja ühiskonna integratsiooni käsitlus, millele lähenetakse nii siseriiklast aspektist kui ka Euroopa Liidu tasandilt".

Kogumiku nimekaimateks autoriteks on Ungari Maailmamajanduse Instituudi direktor András Inotai, Soome Pan-Euroopa Instituudi direktor Kari Liuhto ja Tallinna Tehnikaülikooli professor Ülo Ennuste. TTÜ majandusteaduskonna õppekeskust IUA esindavad õppejõududest veel David Ramiro Troitino ja Mihails Rodins.

### Mait Talts

TTÜ majandusteaduskonna keskuse International University Audentes akadeemiline sekretär



# TTÜ nõustab Gruusia kolleege

## Koostöö

19.-23. jaanuarini külastasid Eestit, sealhulgas Tallinna Tehnikaülikooli, Gruusia ülikoolide ja teadusorganisatsioonide juhid. Delegatsiooni kuulusid Gruusia presidendi nõunik Alexander Gongadze, Haridus- ja Teadusministeeriumi aseminister Nodar Surguladze, Gruusia Rahvusliku Teadusfondi direktor Natia Jokhadze ning lagor Kalandadze Javakhišvili nimelisest Tbilisi Riiklikust Ülikoolist.

Esinduslik Gruusia delegatsioon tutvus Eesti kogemusega innovatsiooni arendamisel ning teadmiste ja tehnoloogiasirde tugistruktuuridega. Gruusia delegatsioon väisas Tallinna Tehnikaülikooli tehnoloogia- ja innovatsioonikeskust, Tehnopolit ja Invent Baltics'it ning külastas Välisministeeriumi, Eesti Arengufondi ja Ülemiste Cityt.

TTÜ rektori Peep Sürje sõnul oli TTÜ-l suur au võõrustada Gruu-



Prorektor Jakob Kübarsepp kohtumas Gruusia kolleegidega

sia akadeemilist eliiti. TTÜ on intensiivistamas suhteid Gruusiaga – Tehnikaülikooli spetsialistid annavad nõu Gruusia asjatundjatele, kuidas toime tulla muutunud ühiskondlikes tingimustes ning milline on ülikoolide koht euroopalikus kultuuris.

"TTÜ on alati toetanud Gruusia püüdlusi muuta oma teadus- ja kõrgharidussüsteem euroopalikele nõuetele vastavaks, sealhulgas suurendades teadmiste- ja tehnoloogiasirde rolli teadusülikooli tegevuse väärtustamisel," ütles rektor Peep Sürje.

## Muutuv majandus toob muudatusi ülikooli juhtimisse

### Algus lk. 1

Möödunud kevadel otsustasime tuleviku kavandamisel panustada noortele. Selleks moodustasime kaks töörühma kuni neljakümne-aastasest doktorikraadiga õppejõududest ja teadlastest ning palusime neil ette valmistada TTÜ laiendatud visiooni aastani 2020. Töörühmad esitavad oma visiooni lähiajal, millega on kavas edasi töötada ja saadud ideid kasutada ülikooli strateegilisel juhtimisel.

Tulevikku on suunatud ka halvenenud majanduskeskkonna mõju vähendamiseks nõukogus vastu võetud otsuse 8. punkt. Selle kohaselt tuleb ülikoolil vastu võtta otsused, mis tulude vähenemisel tagavad põhikompetentsidele ülikooli- või teaduskonnapoolse finantseerimise ja arendamise.

Jätakuvalt on kavas edendada funktsionaalset strateegilist juhtimist. Käesoleval aastal koostame ülikooli kommunikatsioonistrateegia (sisaldab ka ingliskeelse kommunikatsiooni korraldamist), rahvusvahelistumise strateegia (sisaldab ka vastavaid organisatsioonilisi meetmeid) ja turundusstrateegia. Toimiv kommunikatsioon, tulemusrikas turundustegevus ja jätkuv rahvusvahelistumine on olulised nii parematel kui ka halvematel aegadel.

Arengukavasid on kergem koostada kui edukalt ellu viia. Elluviimist tuleb organiseerida ja kontrollida. Ülikooli ja ka teaduskondade, asutuste ning kolledžite arengukavade täitmise käiku kontrollib alates 2006. aastast vastav komisjon, mida juhib arendusprorektor Andres Keevallik. Erinevalt varasematest aastatest külastab komisjon käesoleval õppeaastal kõiki teaduskondi, asutusi ja kolledžite tutvumaks arengukavade elluviimise kohta. Kevadel esitatakse ülikooli nõukogule kokkuvõtte teadust. Vajadusel, ja silmas pidades muutunud olusid, viiakse nii ülikooli kui ka struktuuriüksuste arengukavadesse vajalikud muudatused.

Hea meel on lisada, et ülikooli nõukogule on esitatud kinnitamiseks kaks väga olulist eelnõud – ülikooli regionaaltegevuse alused ja TTÜ akadeemilise eetika koodeks.

### Operatiivne juhtimine peab paranema

Ülikooli operatiivse juhtimise tasand on teaduskondades, asutustes, kolledžides ja instituutides. Uutes, komplitseeruvates tingimustes operatiivse juhtimise tähtsus kasvab. Dekaanid, prodekaanid, asutuste direktorid jt peavad rohkem tähelepanu pühendama juhtimisele ning neil jääb seetõttu vähem aega südamele lähedasele õppe- ja teadustööle. Rahuldava kompromissi leidmine muutub üha raskemaks. Juba ainuüksi sellel põhjusel jätkame arutelu, kas tulevikus ei peaks meil olema vähem teaduskondi, mida juhiksid õppe- ja teadustööst vabastatud dekaanid. Sellelega peab kaasnema erinevate juhtimistasandite (rektoraat, teaduskond, instituut) õiguste ja vastutuse täpsustamine.

Kuni vastavate lahenduste kühsemiseni peavad operatiivtasandi juhid leidma enam aega finants- ja personalijuhtimiseks. Kõigil struktuuriüksustel tuleb moodustada reservfond ja tagada likviidsete rahaliste vahendite olemasolu. Finantsdirektoril ja dekaanidel tuleb regulaarselt analüüsida püsiva negatiivse eelarvejäägiga struktuuriüksuste finantsseisu. Vajadusel oleme sunnitud piirama vastava struktuuriüksuse juhi õigusi või tege-ma ettepaneku struktuuriüksuse saneerimiseks.

Uutes oludes tuleb struktuuriüksustel konkretiseerida oma personalipoliitikat, kuna tulubaasi eeldatava vähenemise tingimustes peab operatiivselt langetama palga ja koosseisu otsuseid ning tegelema jooksvate kulude kokkuhoiuga.

Tehtavate otsuste elluviimise

ühaks eelduseks on otsuste protokollimine ja protokollis fikseeritud otsuste täitmise kontrolli kultuuri juurutamine. Peame sageli koosolekuid ja nõupidamisi, kus vastuvõetud otsused jäävad ebaselgeks, nende täitjad ja tähtajad määramata. Seetõttu on kavas lähiajal ette valmistada koosolekute ja nõupidamiste protokollimise ja otsuste täitmise kontrolli koolitusprogramm.

### Kvaliteedi kindlustamine tähtsustub

Majanduslangus muudab paljusid majandusstruktuure, sealhulgas ka ülikooli organisatsiooni. Uue- nevad struktuurid vajavad võimekaid, kõrge kvalifikatsiooniga spetsialiste, kaasaegset teadus- ja arendustoetust ehk lühidalt öeldes – ülikooli senisest suuremat valmisolekut ühiskonna teenimiseks. Seega, kvaliteedi taset tuleb säilitada ja tõsta ka majanduslikult raskematel aegadel. Kvaliteedi tagamine on üks põhilisi ülikooli hindamise aluseid ka institutsionaalsel akrediteerimisel.

Selleks, et hoogustada senist kvaliteedikindlustamise süsteemi väljatöötamist, on kavas moodustada ülikooli kvaliteedikomisjon. Komisjon sõnastab kvaliteedipoliitika ja -eesmärgid ning hakkab juhtima kvaliteedikindlustamise protsessi. Komisjoni ettepanekul määratakse kvaliteedikäsiraamatu koostamise töögrupi liikmed ja kinnitatakse käsiraamatu makett ning valmimise tähtaeg. Kvaliteediprobleemide lahendamise peab saama operatiivjuhtimise lahutamatuks osaks ja kvaliteedikindlustuse süsteem omaseks kogu ülikooli liikmeskonnale.

Sellised on lühidalt esitatuna praegused kavad ja rõhuasetused. Jälgime jätkuvalt arenguid makrokeskkonnas ja nende mõju ülikoolile ning püüame asjatundlikult reageerida. Uute asjaolude selgumisel täiendame olemasolevaid kavu.

Soovime kõigile head koostööd kavandatava realiseerimisel!

## Innovatsioonista



### Pärnus sünnib oskusteabe koostöövõrgustik

Pärnumaa majandusliku arengu edendamiseks loovad Tartu Ülikool ja Tallinna Tehnikaülikool koostöös Pärnumaa organisatsioonidega Pärnu Oskusteabe Koostöövõrgustiku. Leping allkirjastati 23. jaanuaril. Koostöövõrgustikku kuuluvad Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Pärnu Maavalitsus, Pärnu linn, Pärnumaa Omavalitsuste Liit, Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, Pärnumaa Kutsehariduskeskus ning mõned tuumikettevõtjad on otsustanud käivitada regulaarse koostöö. Kontaktid suuremate ettevõtete-ga on loodud, samuti oodatakse teistegi innovaatiliste ettevõtjate huvi.

Ülikoolid on täna asunud partnerluses avaliku sektoriga teadmiste põhise Eesti ja regionaalse innovatsioonisüsteemi ülesehitamisele, et tagada ettevõtete ja töötajate juurdepääs uutele teadmistele ning arendada oskusi ja ettevõtluskooslusi ka väljaspool Tallinna ja Tartut. Seda ennekõike konkreetsete teenustega nagu (täiendus)koolitus, infopäringud, konsultatsioonid, projektijuhtimine, tehnoloogia- ja tootearendus, rakendusuringud, aga ka kõikidele avatud rahvusvahelise kooskõidmiskoha ja loova-ettevõtliku keskkonna loomisega kolledžites.

Vastastikku kasuliku koostöö põhimõttel soovitakse anda panus piirkonna arengusse toetades eeskätt ettevõtluse arengut. Operatiivse tegevusega luuakse koostöövõrgustikus tõhus tööjaotus, et tulemuslikult kaasata Pärnumaa arengusse välisressursse.

Piirkonna tootmisettevõtted vajavad peamiselt teadus- ja arendustuge tehnoloogia valdkonnas, mistõttu on partnerite seas Tallinna Tehnikaülikool. TTÜ arendusprorektor Andres Keevallik kinnitas, et Tallinna Tehnikaülikool on ettevõtlik ülikool. "Meil on koostöö paljude organisatsioonidega. Leping Tartu Ülikooli ja Pärnumaa organisatsioonidega võimaldab tõhustada meie panust Pärnumaa ettevõtluse arengusse. TTÜ toetab riigi regionaalarengut ennekõike kolledžites Kohtla-Järvel, Tartus ja Kuressaares," sõnas TTÜ arendusprorektor Andres Keevallik.

Koostööleping allkirjastati innovatsioonista avaloögina Pärnumaal Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis. Sellele eelnes TÜ makroökonomika professor Raul Eametsa loeng majanduse restruktureerimisest, tööturu muutustest ja innovatsioonist ning paneeldiskussioon TÜ rektor Alar Karise ja TTÜ arendusprorektor Andres Keevalliku, professor Raul Eametsa ja innovatsioonista juhi Urmas Kõivu osalusel: mida saavad ülikoolid koostöös riigiga teha innovaatilisuse ja loovuse kasvaks Eesti eri paigus?

## Studioosus

### Hea lugeja!

Studioosuse veebruariku väljaandest saab lugeda Eesti Üliõpilaste Seltsist, kes ootab oma ridadesse uusi liikmeid. Tutvustatakse põgusalt seltsi igapäevaelu ja EÜSi rolli Eesti kultuuri kandjana.

Uues Studioosuses räägib noor andekas maletajaneiu, kes õpib Tallinna Tehnikaülikoolis, oma maletamistest ja sellest, et maletamisel on oluline treening ning ettevalmistus.

Studioosuses ilmub ka intervjuu ehitusteaduskonna dekaani Roode Liiasega. 2007. aastal Kinnisvara Gurus tituleeritud Roode Liias teadus- ja arendusprojektid on seotud jätkusuutliku ehitamise ja kinnisvarakeskkonna tagamisega. Roode Liias on avaldanud mitmeid kinnisvaralaseid publikatsioone.

Millised tudengiprogrammid on käivitumas ja mis on tudengielus ning TTÜs teoksil, loe juba lähemalt lisaks käesolevale Mente et Manule ka peatselt ilmuvast Studioosusest.

Studioosuse toimetis



## Tudengielu

## TalveAkadeemia 2009 uurib linnaruumi

Sellel aastal on TalveAkadeemia fookuses linnaruum. Millist selline teema valik? Võime olla kui tahes suured loodusõbrad ja igati roheliselt meelestatud, aga suuremal osal meist on iga-päevaseks elukeskkonnaks siiski linn.

Linna võib vaadata kui keskkonnaprobleemi: valgusreostus, valglinnastumise mured ja planeerimise äpardused. Samas võib linnas näha arenguvõimalust: pidevas muutumises linn saab kujundada parema ja jätkusuutlikuma elukeskkonna suunas.

Ka Eestis on häid näiteid ökokogukondadest, kes üheskoos edukalt globaalse suutmatuse vastu võitlevad. Samuti leidub pööraselt innovaatilisi lahendusi, millega linlikku ökoloogilist jalajälge vähendada. Ja miks mitte rajada majakatuusele porgandipeenar?

TalveAkadeemia konverents toob kokku põnevad teemad, säravad esinejad ja aktiivse publiku. Teemad jagunevad kolmele konverentsipäevale.



TalveAkadeemia korraldajad

## 27. veebruar

• Jussi Jauhiainen (Tartu Ülikool) juhatab publiku sisse linnaplaneerimisesse, linnade arengusse ning ajalukku maailmas.

• Mart Hiob (TTÜ): Planeerimisest ja planeerimatuses Eestis.

• Visionipaneel: Mart Hiob ja Jussi Jauhiainen fantaseerivad Eesti linnade tuleviku teemal.

• Alates pealelõunast saavad särada tudengid: ette kantakse kaheksa paremat tööd Teaduste Akadeemia teadusartiklite konkursilt.

## 28. veebruar

• Põhiline osa päevast kulub teemaga seotud grupitööle (konverentsil osalejad jagatakse 10-sse erinevasse gruppi). Näiteks on plaanis mõtiskleda linnapsühholoogiast; kavandada ja valmistada ehitusjäätmetest linnamööblit; viia läbi rollimäng, kus üks pool saab ennast proovile panna arendajana ja teine keskkonnakaitsjana; õppida kasutama vabavaraalset sat-piltide töötlemise programmi TerraLook; mõtta rongide müratasest Aegviidu looduskoolis jne

• Björn Frostell (Rootsi, Kuninglik Tehnikaülikool): "Tööstusökoloogia – Säästava Arengu võti"

• Öhtu lõpetab diskussioonipaneel linnaloodusest. Küsimine "Kas loodus mahub linna?" Vastavad kirjanik ja mõtleja Jaan Kaplinski, loodusteadlane Marko Mägi, Rakvere endine linnarhitekt Oliver Alver ning maastikuarhitekt Merle Karro Kalberg. Diskussiooni modereerib Piia Tamm.

## 1. märts

• Teadlased ei pea olema hallipäised ja habemikud. Seda tõestab meile noor teadlane Kadri Leetmaa (Tartu Ülikool), kes hiljuti võitis oma valglinnastumist käsitleva teadustööga esimese preemia üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil.

• Eero Paloheimo (Soome) – värvikas endine parlamendiliige, endine ülikooliprofessor ja praegune arhitekt tutvustab oma tõeliselt hiiglasliku ökoloogilise planeerimisprojekti – Tianjini miljonlinna Dongli linnaosasse rajatavat 70 km<sup>2</sup> ökolinna.

• Konverentsi lõpetuseks küsime "Aga millised on ökokogukonnad Eestis?" Sellele küsimusele vastavad inimesed Karula Rahvusparkist, Uue Maailma Seltsist Tallinnas ja Lilleorust.

TalveAkadeemia 2009 konverentsile saab registreerida alates 9. veebruarist 2009 aadressil [www.talveakadeemia.ee](http://www.talveakadeemia.ee)

Kiirustage, sest kohtade arv on piiratud!

## Missioonikriitiliste sardsüsteemide arendamise nimel

Algus lk. 1

## Eesmärgiks usaldusväärsemad lahendused

Vestluse alustuseks Raimund Ubari ja Gert Jervaniga rääkisime sellest, kui palju igasugu mikroprotsessoreid on meie ümber. Neid on kõikvõimalikes seadmetes – uemates pardilites, külmkappides, mobiiltelefonides, ka seda intervjuud talletanud kõvakettaga salvestis, rääkimata autodest, moodstast meditsiinitehnikast, lennukitest või kosmoselaevadest. Infotehnoloogia areng on viimaseil kümnendil olnud tormiline ja igas koduarvutis töötavad protsessorid on täna põhimõtteliselt võimelised tegutsema kiiremini ja efektiivsemalt kui veel kümme aastat tagasi tegid seda superarvutid.

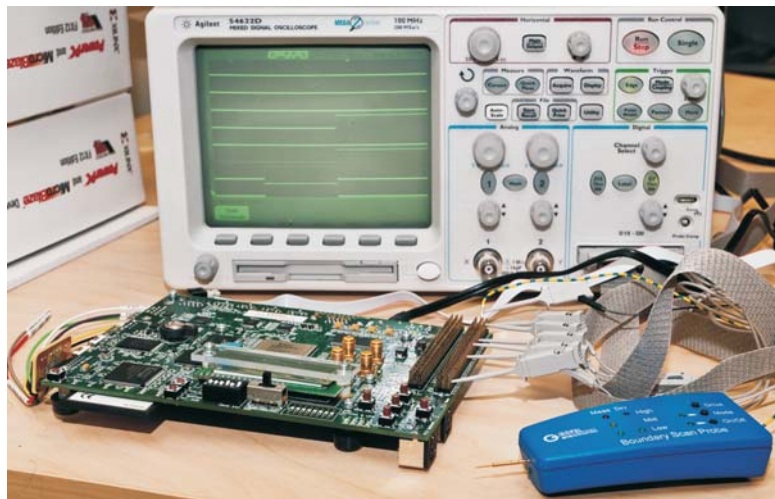
Loomulikult kaasnevad iga kiire arenguga oma probleemid: üha väiksemaks muutuvad protsessorid nõuavad üha suuremat täpsust nende valmistamisel ja puhtust materjalitehnoloogias, seadmete kiirusega kasvav ülekuumenemine esitab uusi väljakutseid jahutusüsteemidele, protsessorite paralleelsus nende koostööle, n.ö kollektiivsusele jne. Kõik see võib põhjustada aga vigu ja ebatäpsusi intelligentsete sardsüsteemide töös, mis, kasutades keskkonnast saadavaid elektrilisi, optilisi jm signaale, muudavad need digitaalseteks signaalitöötlemise tarvis ja seejärel reageerivad vajadusel automaatselt ning mõjutavad väliskeskkonda.

Neid süsteeme rakendatakse sageli väga vastustusrikaste ülesannete sooritamiseks ja nende ebatäpse töö korral võib juhtuda, et kaalul ei ole mitte ainult seadme funktsionaalsus, vaid ka seda kasutavate inimeste elu ja lõppkokkuvõttes kogu ühiskonna heaolu ning turvalisus. Selliste süsteemide töö hindamisel kujuneb kesksiks missioonikriitiline võimekus. Just sellele keskendumiski suuresti uue tippkeskuse kolme uurimisgrupi töö ühine eesmärk ja sellest loodetak sünergia, ühendades endas elektroonika, digitaalsüsteemide ja meditsiinitehnika kompetentsi.

## Kuidas tekkis üldse mõte taotle-da sellist tippkeskust?

**Raimund-Johannes Ubar:** Me olime juba varem üks Eesti kümnest tippkeskusest ja meie instituut koopereerus TTÜ Küberneetika Instituudiga. Algul oli mõte luua isegi suurem konsortsium, kaasates ka Kübl ja Tartu Ülikooli teadlasi, kuid see oleks kujunenud siiski liialt suureks ja laialivalguvaks, seepärast eraldusid sellest kaks konkreetsemat suunda: universaalsete arvutitega tegelejad ja teine suund, mis põhineb eesmärgipärastel arvutitel, mida kasutatakse juhtimiseks mõeldud süsteemides, nn sardsüsteemides. Tahtsime selle tippkeskuse loomisega ühtlasi toetada õppetööd oma infotehnoloogia teaduskonnas, sidudes orgaaniliselt õppe- ja teadustöö.

Kui meie oma instituudis olime seni orienteerunud arvutitehnika tööriistade tegemisele, milleks Eestis seni otsest väljundit ei ole olnud (oleksime võinud olla kasulikud ehk vaid Intelile või IBMile), siis kolmanda partneri – biomeditsiinitehnikutega kaasmisega, kelle väljatöötusi kasutatakse meie haiglastes ja teistes tervishoiuasutustes, ja kellel on selleks vaja ka arvutitehnikat ja elektroonikat – tekkis meil väga huvitav koostööplatvorm, mis võiks olla väga kasulik kogu Eestile. Ja edasi võimaldab selline koostöö kindlasti aren-



Need täna veel prototüübi tasemel olevad seadmed aitavad tulevikus määrata inimese tervise seisundit ka distantsilt

## Disain maapõues – kuidas see käib?

Definitsiooni järgi on disain kunst luua ja arendada tooteid, teenuseid ja lahendusi, mis on senistest lihtsamad, huvitavamad, turvalisemad, loodussäästlikumad, parema väljanägemise ning suurema kasutusmugavusega. Disaini alaliikidest tulevad esimesena kohe meelde moedisain, siis tootedisain, veebidisain. On olemas ka geodisain, mille käigus muudetakse maapõu huvitavamaks või kaevandatakse maavarasid loodussäästlikumalt ja luuakse uus maastik, kuhu saab rajada nii elumaju, uut looduskeskkonda kui ka tööstuslinna – kõik vastavalt sellele, mida kohalik omavalitsus soovib.

**Kursus TTÜ Tehnoloogiakoolis** TTÜ Tehnoloogiakool koostöös mae-instituudi ning Mäenduse ja Geoloogia Teadusklubiga pakub gümnaasistidele kursust "Geodisain – geoloogia, maavarad, majandus". Kursuse juhendajateks on TTÜ kraadiõppurid, kes tutvustavad gümnaasiumi õpilastele maapõue disainimist.

Kursus on üles ehitatud nii, et gümnaasistid tutvuvad esmalt planeet Maa tekkega ja maavarade moodustumisega, nende kasutamisega meie igapäevaelus, Eesti maavaradega ja sellega, kuidas me seda kõike mõõdistame ja katsetame. Seejärel tutvuvad nad kae-



Geodisaini esimesel kursusel osalenud kümme noort ennast esitlemas TTÜle kingitud kuulsal ekskavaatorikopas

dada kõiki sardsüsteeme, mitte ainult meditsiinis kasutatavaid.

**Gert Jervan:** Lisaks oli veel varemaseks kaks eeldust tippkeskuse tekkeks. Juba 2005. aastast oli meil koostöö elektroonikainstituudiga infrastruktuuri arendamise programmis, mille tulemusena kummaski instituudis ja meie laborites tekkis uus ja efektiivne teaduse infrastruktuur, investeringu maht umbes 60 mln krooni. Lisaks sellele oleme koos kõikide osapooltega toiminud teaduse arenduskeskuse ELIKO raames. Meie tänane koostöö on seega senise tegevuse loogiline jätk. Biomeditsiinitehnikud on vast uue partner, ehkki taas elektroonikainstituudi juhtiv teadur Mart Min on oma bioimpedantsi uuringutes juba varem nendega aktiivset koostööd teinud. Meie tegevus on üldse rohkem praktilise suunitlusega kui mõnel teisel rühmal, kes tegeleb ehk veidi teoreetilistemat asjadega.

**M.U.:** Nii et siis ka inimeselähedasem tegevus?!

**G.J.:** (naeruga pooleks) Jah...

Järgmises lehenumbris juba lähemalt CEBE oodatavaist praktilistest väljunditest: laborist mikrokiibis, personaalsest tervise monitorimisest Artemis programmis ja kogu selle tegevuse tulususest uute võimekate teadlaste koolitamisel.

## Studioosus

vandamisviisidega: avakaevandamine (tehnoloogia, masinad, mastaabid, maa kujundamine, filmid); allmaakaevandamine (tehnoloogia, masinad, mastaabid, maa kujundamine, filmid). Kursusel on palju isetegevust nii laboratoorsest katsetöödest mäeinstituudi laborites kui ka välitööd. Kursuse lõppedes disainib kursuslane endale oma kaevanduse või karjääri.

## Esimene kursus alustas

Geodisaini esimese kursuse esmane kokkusaamine oli 17. jaanuaril ja osa pidi võtma viisteist 10.–12. klassi õpilast erinevatest Eesti gümnaasiumitest. Esimesele kokkusaamisele jõudis kohale kümme õpilast. Vapramad kursuselased võtsid tee ette Tartust. Öigeaegselt kohalejõudmiseks tuli neil ärgata juba hommikul kell 6.00. Kellel on huvi kursuse vastu, võib selle tegemisi jälgida kodulehel: <http://mi.ttu.ee/geodisain>. Kursus saab kokku üle nädala laupäeviti ja kestab aprillini. Esimesed tunnustused jagatakse välja 4. aprillil. Jätkamaks head traditsiooni tehti kursuse ühisplatt Energieetika-maja kõrval asuvas kopas.

Veiko Karu  
[veiko.karu@tipikas.ee](mailto:veiko.karu@tipikas.ee)

## Studioosus

## TalveAkadeemia – innovaatilised ideed saavad rakenduse juba täna

Augustikuus alustas grupp üliõpilasi erinevatest Eesti kõrgkoolidest TalveAkadeemia seitsmendat aastaringi, mis kulmineerub nüüd 2009. a. veebruari lõpus tudengite keskkonnateemalise konverentsiga TalveAkadeemia 2009. Novembri ja detsembri jooksul ootasime tudengitelt oma keskkonnateemalistel kursusetööde kokkuvõtteid, milledest parimad on valitud, kantakse konverentsil ette ja avaldatakse lisaks konverentsiteemikule ka eraldi TalveAkadeemia artiklite kogumikuna. Möödunud aasta detsembri kuusid TalveAkadeemia korraldavad organisatsioonide juhatused tulevases konverentsis kohas – Nelijärvel. Vaadati üheskoos TalveAkadeemia tegemistele järgi ning seati uusi koostöö eesmärke ja sihte, milleni püüelda.

## Konverents: üheskoos ühiskonna heaks!

Nüüd veebruari lõpul ja märtsi algul (27.02–01.03) tuleb järjekorras seitsmes tudengite teaduskonverents TalveAkadeemia, kus parimate teadusartiklite autorid oma töid esitavad ja teised kaasa mõtelda saavad. Tegemist on interdistsiplinaarse konverentsiga, mille peamiseks eesmärgiks on anda osavõtjatele ülevaade Eesti üliõpilaste aktuaalsetest keskkonnateemalistest uurimisteedest ja -aspektidest. "Konverentsi eesmärgiks on populariseerida tudengiteadust ja õhutada erinevate Eesti üliõpilaste tudengite omavahelist koostööd ning ühisprojekte," räägib TalveAkadeemia projektijuht Kadri Runnel. "Populaarsusega on seni päris hästi läinud, loodetak ka populariseerimisega." Lisaks tudengitartiklitele on võetud TalveAkadeemia teaduskonverentsil igal aastal fookusesse mõni säästva arenguga seotud küsimus. TalveAkadeemia 2009 on fookuses linnalooduse ja linnaruumi planeerimise valdkond. "Seekordseks kohaks oleme valinud Nelijärve, mis jääb kenasti kahe suurlinna Tallinna ja Tartu rongitee vahele. Konverentsile ootame 150 inimest. Seega tuleb registreerimisel kärke olla," kõneleb Runnel.

Kes mingil põhjusel osaleda ei saa, ei pea kartma infosulg. Just neile mõeldes on kavandatud tavapärase konverentsimapi asemel anda välja konverentsiteemik, kus kogu konverentsi teemaatika on kajastatud erinevate artiklitega ja seda tasub otsida pärast konverentsi üliõpilaste raamatukogudest, lisaks on plaanis konverentsi ülekanne veebis.

## Tule oma ideedega lagedale ja näita, et oled innovatiivne

Käesolev aasta on Innovatsiooniaasta. TalveAkadeemia soodustab seda, et Eesti üliõpilased teevad meelsasti teadustööd ja ühiseid innovatsiooniprojekte säästva arengu valdkonnas. Seniste TalveAkadeemia alternatiivsete ideede sessioonidel oli mõttevahetusi, ideede koostumisi. Tulemuseks on tekkinud erinevad TalveAkadeemia jätkuprojektid, mis on surnud ja saavutanud iseseisvuse. Edukamatest jätkuprojektidest võiks esile tuua: "Suveakadeemia" (tunnustanud Maaülikool), "Vikat" (üliõpilaste kultuurivahetus välisüliõpilastega), "Teadus tudengini" (Eesti Mäeseltsi tunnustus Mäenduse ja Geoloogia Teadusklubile). Kui sul on mõni idee, siis võta see konverentsile kaasa, tutvusta teistele ja leia endale mõttekaaslast. Olgem aktiivsed ja näidake oma innovaatilisi ideid ka innovatsiooniportaalis ([www.in.ee](http://www.in.ee)), et kõik saaksid teada teie toredatest mõtetest. TalveAkadeemialt saad sädeme, et ise muutusi ellu viia!

Veiko Karu  
[veiko.karu@tipikas.ee](mailto:veiko.karu@tipikas.ee)

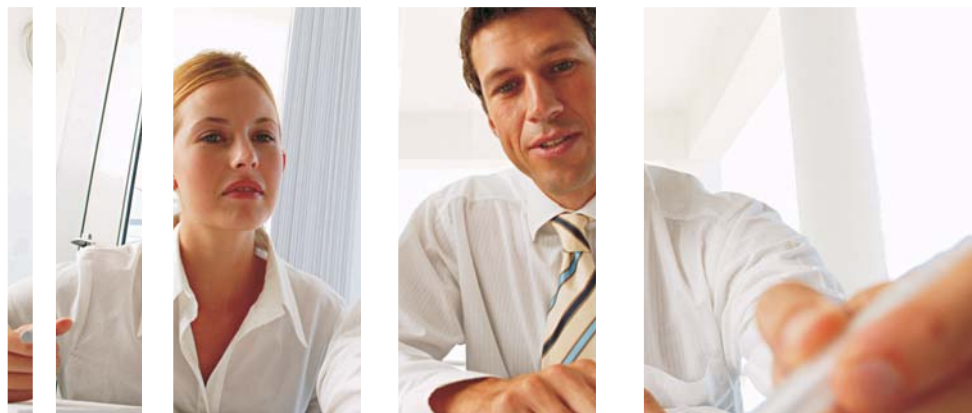
## Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht Mente et Manu

Ilmub aastast 1949

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)  
Tel 620 3615, faks 620 3591  
E-mail: [ajaleht@ttu.ee](mailto:ajaleht@ttu.ee)  
<http://www.ttu.ee/ajaleht>

Tegevtoimetaja Mart Ummelas  
Infotoimetaja Kersti Vähi  
Keeletoimetaja Helgi Arumaa  
Makett ja küljenduse Liivi Pettai  
Fotod Eiko Lainjärv,  
Viivi Ahonen, TTÜ  
Trükikoda SpinPress





## 1918 TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Tallinna Tehnikaülikooli missioon on Eesti jätkusuutliku arengu toetamine teadusloome ja teaduspõhise kõrghariduse kaudu tehnika-, täppis-, loodus- ja sotsiaalteaduste vallas. Tallinna Tehnikaülikool kuulub välja konkursi järgmiste ametikohtade täitmiseks:

**TTÜ RAAMATUKOGU DIREKTOR** (ametiajaks 01.05.2009-30.04.2014)

Nõuded kandidaadile: Eesti Vabariigi magistrikraad või sellega võrdsustatud teaduskraad, juhtimisalane töökogemus ning organisatoorsed võimed, väga hea võõrkeelte- ja koostööoskus.

### EHITUSTEADUSKOND

arhitektuuri professor;  
veetehnika professor.

### INFOTEHNOLOOGIA TEADUSKOND

programmeerimiskeelte semantika professor;  
võrgutarkvara professor;  
infosüsteemide professor.

### MATEMAATIKA-LOODUSTEADUSKOND

molekulaartechnologia professor;  
professori ametikohad ametiajaks 01.09.2009-31.08.2014.

### MAJANDUSTEADUSKOND

ettevõtluse professor;  
organisatsioonikäitumise  
professor;  
turunduse professor;  
finantsarvestuse professor.

### MEHAANIKATEADUSKOND

autotehnika professor;  
raalintegreeritud tootmise ja  
projekteerimise professor.

Konkursil osalemiseks esitada personaliosakonda (personal@ttu.ee) järgmised dokumendid:

- avaldus rektori nimele;
- haridust ja teaduskraadi kinnitava dokumendi ärakiri;
- *curriculum vitae* koos publikatsioonide loeteluga täidab ja avalikustab kandideerija ETIS-s. Juhul, kui kandideeritakse esmakordselt ning kandideerijal ei ole ETIS-e kasutajakontot, siis saata kasutajakonto avamiseks elektronkiri oma nime ja sünniajaga, selgituseks "TTÜ-sse kandideerimiseks kasutajakonto loomine", aadressile etis@archimedes.ee.
- TTÜ Raamatukogu direktoril visioon raamatukogu arengust.

**Dokumentide esitamise tähtaeg on 20. veebruar 2009. a.**

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast Ehitajate tee 5, Tallinn 19086, ruum III-105.  
Telefon: 620 2056, e-mail: personal@ttu.ee, http://www.ttu.ee/

Mente et Manu – Mõistuse ja Käega



## PRAEGU ON AEG INVESTEERIDA ENDASSE KAITSE DOKTORIKRAAD VÄLISÜLIKOOLIS

Sihtasutus Archimedes ning Haridus- ja Teadusministeerium toetavad Eesti päritolu noorte doktoriõpinguid tunnustatud välisülikoolides. Stipendiumiga kaetakse välismaal õppimisega seotud elamis- ja reisi- kulud, võimalik on taotleda ka õppemaksu hüvitamist.

Konkurss on avatud kõigile, kes on valmis 2009. aastal välisõpinguid alustama ja keda pärast lõpetamist ootab tagasi mõni Eesti kõrgkool, avaliku sektori asutus või ettevõtte. Eriti on oodatud kandidaate õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse, loodus- ja täppisteaduste, tehnoloogia, energeetika ning tervishoiu valdkonnast.

**Taotluste esitamise tähtaeg on 1. märtsil 2009**

Täpsem teave telefonil 699 6490, e-posti aadressil tuuli@archimedes.ee ning Sihtasutuse Archimedes kodulehel: www.archimedes.ee/amk

## Sport

### EASLi aastapäevaturniir

Tallinnas TTÜ Spordihoones peeti juba kaheksandat korda Eesti Akadeemilise Spordiliidu (EASL) aastapäevaturniiri. Traditsiooniliselt võisteldi korvpallis, meeste ja naiste võrkpallis, males, lauatenнисes ning korvpalli vabavisetes. Osales üle paarisaja harrastussportlase kaheksast Eesti kõrgkoolist, samuti Helsingi Ülikoolist, Kultuuriministeeriumist, Haridus- ja Teadusministeeriumist, Eesti Olümpiakomiteest, Tartu ning Tallinna Linnavalitsusest ja Eesti Rahvusringhäälingust.

Turniiril osalesid kõrgkoolide õppejõud ja töötajad, seetõttu on see üks väheseid võimalusi, kui Eesti kõrgkoolide õppejõud ja töötajad saavad omavahel mõõtu võtta.

Üldvõidu karika võitis seekord Tallinna Tehnikaülikool, kes sai võistkondliku alavõidu korvpallis ja korvpalli vabavisetes. Teise koha sai Tartu Ülikool, samuti kaks alavõitu – meeste võrkpallis ja males. Kokkuvõttes oli kolmas mõnevõrra üllatuslikult Tallinna Linnavalitsus. Kolmele esimesele järgnesid Eesti Maaülikool, Tallinna Ülikool ja Sisekaitseakadeemia.

Korvpallis oli platsil kümme meeskonda. Viimase kahe aasta esikohta läks kaitsma TTÜ korvpallimeeskond eesotsas Aivar Kuusmaaga. Poolfinaalis oli neil raske mäng Tallinna Linnavalitsusega. Poolaja võitsid TTÜ korvpallurid 21:17, kuid teisel poolajal püüdsid linnavalitsuse mängijad asjade käiku muuta. Mängu viimastel minutitel jõudsid nad kahe punkti kaugusele, kuid lõpuks pani Aivar Kuusmaa oma kogemused maksma ja TTÜ võitis 47:43.

Finaalmängus domineerisid TTÜ mehed Tartu Ülikooli üle ja võitsid tulemusega 45:30. Võitjameeskonna TTÜ eest mängisid Aivar Kuusmaa, Indrek Rumma, Arkko Pakkas, Martin Vahimets, Rain Peerandi, Edgars Žigurs, Priit Vene. Kolmas oli EOK.

Meeste võrkpallis sai teist aastat järjest esikoha Tartu Ülikooli meeskond. Võit ei tulnud kergelt, sest poolfinaalis alistati TTÜ geimidega 2:1. Finaaliski läks võitja selgitamiseks vaja kolme geimi. Esimeses geimis oli 25:20 parem Tallinna Linnavalitsuse meeskond, kuid järgmises kahes geimis oli juba parem TTÜ meeskond tulemusega 25:22 ja 15:11. TTÜ meeskond oli kolmanda koha kohtumises 2:0 parem EMÜ meeskonnast. TTÜ meeskond mängis koos-

seisus: Allan Niidu, Fjodor Sergejev, Eduard Ševtšenko, Urmo Ustav, Andri Jagomägi, Kalle Kilk, Meelis Säask, Kristo Maar.

Naiste võrkpallis oli TTÜ naiskond kolmas koosseisus: Merli Reidolf, Aime Piht, Kaire Sömer, Marit Laos, Kristel Männik, Merlin Müür, Krista Ratas.

Selle aasta maleturniir oli üks tugevaimaid. Üheksa punktiga võitis TÜ võistkond, TTÜ meeskond koosseisus Igor Krupenski Juri Belikov, Rein Vahe ja Marje Tamm sai kaheksa punktiga teise koha. Kolmas oli TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia võistkond.

Lauatenнисes turniiril said meestest kaksikvõidu TTÜ mehed. Finaalis alistas Leonid Aunapu 3:0 Ülo Kaevatsi. Naistest said kaksikvõidu Tartu Tervishoiu Kõrgkooli mängijad.

Korvpalli vabavisetes läks esikohta püüdma rekordiliselt palju mehi ja naisi. Tervelt 46 meest ja 23 naist asusid oma täpsust näitama. Visati ühe minuti jooksul vabavisejoonelt, käigus oli kaks palli. Meestest said kaksikvõidu TTÜ pallurid: parim oli Aivar Kuusmaa kaheksa kolme tabamusega, teise koha võitis Martin Vahimets. Üheksateistkümne tabamusega jagasid kolmandat kohta Arkko Pakkas (TTÜ), Tair Tenno (Audentese SK) ja Toomas Kandimaa (TÜ). Naistest oli kindlalt parim Reet Rausberg (Audentese SK) 16 tabamusega.

Võistluste tulemused leiab EASLi kodulehelt [www.easl.ee](http://www.easl.ee) kalendri alt.

Ants Veetõusme  
EASL

### Tulemas tudengite suvemängud

26. - 29. juunil tulevad järjekorras kümnendad üliõpilaste suvemän-

gud. Käärikul aset leidev tudengite sportlik mõõduvõtmine selgitab välja aktiivseima kõrgkooli, kelle kätte rändab 2009. aastal auväärne suvemängude karikas.

Üliõpilaste suvemängud on juba kümneaastase traditsiooniga üritus, mis kogub tudengite seas üha enam populaarsust. Suvemängud on neli päeva toredad meelelahutust ning tõsisemat mõõduvõtmist erinevatel spordialadel. See on hea võimalus pärast pingelist sessiperioodi aeg maha võtta ja sõprade seltsis toredasti suve alustada.

Lisaks päevasele kibedale sportimisele pakub suvemängude õhtune kultuuriprogramm mõnusat meelelahutust ja head äraolemist vabas õhus imeilusa looduse keskel. Koos tudengitega astuvad kooli auest võistlustulle ka ülikoolide rektorid.

Mente et Manu kajastab üliõpilaste X suvemängude eelinfot, artikleid ja pressiteateid, et üliõpilastele tulevasest üritusest aegsasti teada anda ning neid aktiivselt osalema kutsuda.

Signe Tamberg

### Eesti üliõpilaste sise-meistrivõistlustel

Tartus peetud Eesti üliõpilaste 2009. a sise-meistrivõistlustel hoolitses parima tulemuse eest Tartu tudeng Anna Iljušenko, kes ületas kõrgushüppes esimesel katsel 1,89 m. Seekord jäi 1,92 m ületamata, kuid loodetavasti alistub seegi kõrgusõige pea.

Kokku osales meistrivõistlustel võistlejaid üle saja ning näidati veel mitmeid häid tulemusi. Kadri Viigipuu jäi 60 m tõkkejooksus vaid kümnendik isiklikust rekordist vajaka, tema aeg oli 8,30. Meeste teivashüppes ületasid Kermo Rudissaar (TÜ) ja Urmas Aaskivi (TTÜ) 4,80. Raigo Saar (TLÜ) või-

tis kaugushüppe tulemusega 6.90 m. 60 m jooksu meeste finaalis oli parim Elmo Krumm (TLÜ) ajaga 7.02. Meeste kõrgushüppe võitis Karl Lumi (TTK) alistades kõrguse 2.09 m esimesel katsel. Naiste 800 m jooksu võitis Jekaterina Patjuk (TÜ) ajaga 2.14.77.

Meeste 200 m jooksus oli kiireim Henri Sool (TTÜ) ajaga 22,07. Meeste 1500 m jooksus tuli rajale 17 jooksjat, kellest kiireim oli Roman Fosti (TTÜ) ajaga 3.56.69. Nelja minuti piiri alistas ka Deniss Koševlev (TÜ) 3 .58.01. 4x200 m jooksus oli kiireim TÜ võistkond EMÜ ees.

Need võistlused olid ka esimeseks katsevõistluseks suveuniversiaadi koondise moodustamisel. XXV suveuniversiaad on 1.-12. juulil Belgradis.

EASL

### TTÜ taas võidukas

SEB korvpalli meistriliigas võitis TTÜ 21. jaanuaril Valga meeskonda nende enda kodus 65:67 (31:35). Tähelepanuväärselt kulgesid mängu kolmas ja neljas veerandaeg. Kolmanda võitis TTÜ 4:23, neljanda Valga 30:9!

Kaks minutit enne kohtumise lõppu juhtis TTÜ juba 11 punktiga (55:66), kuid Valga meeskonna hämmastav lõpuspurt tõi nad mängu tagasi. Valgalaste Raido Roosi korv ja Reinar Halliku kaks kaugviset vähendasid vahe üheainsa minutiga kolmele punktile, kuid viimase 24 sekundi jooksul tabasid piirilinna mehed Richard Anderson ja Heiko Rannula vaid ühe vabaviske kahest ning TTÜ oli võitnud kahepunktalise ülekaaluga.

Joosep Pokla tõi võitjatele 14 punkti ja 9 lauapalli. Viis kaugviset tabanud Reinar Hallik oli Valga parim 17 punktiga. TTÜ jätkab teisel, Valga viiendal kohal.



TTÜ Spordihoon